

ansvar. Det er i hvert fald et problem, samfundet efterfølgende skal tage sig af, hvis tingene ikke løses lykkeligt.

Så vil jeg tro, der er en tredje gruppe, hvor indkomstnedgangen skyldes forhold, som man ikke kan siges selv at være herre over, eksempelvis at man bliver afskediget fra sit job og skal gå fra løn til dagpenge eller endnu værre for nogles vedkommende på bistandshjælp. Det havde man ikke regnet med. Det kan godt være, at man havde læst i avisen, at folk blev arbejdsløse, men at det lige præcis skulle ramme en selv, tror jeg de allerfærreste disponerer efter.

Så tror jeg, der er en fjerde gruppe, som bliver ramt af sygdom, ulykke eller fremadskridende fysisk nedslidning, som man ikke havde forestillet sig, og hvor de dispositioner, man måske havde foretaget 2 år før i form af at købe hus og sådan noget, pludselig ikke er særlig kloge, når man nu står med sygdom. Det er jo i den slags situationer, folk ender i gæld, og så kan man godt have det superliberalistiske, højreorienterede synspunkt, at det er folks egen skyld, men det mener vi ikke, og jeg vil tro, at hvis hr. Tom Behnke og fru Else Winther Andersen havde været her, ville de også sige, at de ikke mente det så hårdt.

Så er der endelig en gruppe, der selv er skyld i det. Det kan f.eks. være mennesker, der har spekuleret vildt og uhammet i aktier og har regnet med en kæmpestor gevinst og ikke fik den store gevinst, og dem har jeg i mindre grad ondt af.

Men der er mennesker, hvis liv bliver ødelagt af gæld, og det var for så vidt det problem, som vi godt ville diskutere med forslaget her.

Så skal jeg sige til fru Inge Refshauge, der skelner mellem, om det skal være privat eller offentlig rådgivning, og sådan siger, at det er fint nok, hvis det bare er privat, men det må helst ikke være offentligt, at jeg synes, at det er en lidt underlig holdning at have. Jeg synes, det afgørende er, om man får en god rådgivning eller ej. Herregud altså, det er vel de færreste, der overvejer, når de hæver de penge, der skal betales på posthuset, at de så er først i en privat institution, der hedder en bank, for bagefter at aflevere dem i et offentligt foretagende, halvoffentligt foretagende, der hedder et posthus. Jeg synes, det er en underlig ideologisk måde at se verden på.

Og jeg tror, at det, der vel er tilfældet i virkelighedens verden, er – bortset fra dem, der i

forvejen kommer på et bistandskontor, fordi de skal have kontanthjælp eller hjælp til sygedagpenge, eller hvad det kan være – at det er i de færreste kommuner, at mennesker henvender sig dér for at få hjælp omkring gæld. Det tror jeg der er for lidt tid til i forhold til, hvor hurtigt det går på bistandskontorerne. Ikke desto mindre tror jeg, at det var ønskeligt – og det er baggrunden for, at vi også rejser det i forslaget – at folk fik den vejledning, at de også uden at have sociale problemer i øvrigt kunne få en rådgivning omkring hjælp.

Hr. Anders Samuelson holdt en mere afbalanceret tale, ikke så ekstremt liberal som Frihed 2000 eller Venstre, men betonedede alligevel meget den enkeltes ansvar. Jeg synes altså, at det giver meget lidt mening, at man er optaget af, hvem der har hovedgældsproblemet. Det er ikke mennesker, der på grund af manglende ansvarsfølelse er endt, hvor de er. Det er mennesker, der er endt, hvor de er, fordi livet gav nogle ting, som de ikke havde forestillet sig.

Så var der i øvrigt en sød opfordring til at flytte SF til Sverige. Det er klart, at det er en overvejelse værd efter broen. Det vil jo styrke venstreorienteringen i Sverige ganske voldsomt, men vil jo til gengæld helt afgørende svække venstreorienteringen i Danmark, så derfor tror jeg, vi bliver.

Så synes jeg, at fru Jette Gottlieb – som jeg vil takke for støtten – også pegede på det reelle fattigdomsproblem, nemlig at hvis man har en meget lav indkomst, så er der nogle tilfælde, hvor det at bevæge sig væk fra den lave indkomst og ud på et lavtlønnet arbejde vil blive mødt ganske hårdhændet, når man gør det.

Jeg kan huske fra min tid som socialudvalgsformand i en kommune, at for de her mennesker var det en økonomisk bagdel at forlade en overførselsindkomst, fordi man blev trukket utrolig brutalt i boligindskudsbeløbet og man skulle tilbagebetale den skatterestance, man havde, og måske blev trukket så meget, at man havde mindre til rådighed, end man havde haft før.

Det er ikke hensigtsmæssigt, og derfor kunne en del af vores ønske om en redegørelse også være at sikre, at der er et minimumsbeløb, som man lader mennesker beholde, og det er ikke det minimumsbeløb, som fru Jette Gottlieb nævnte, hvor en forsørger skal leve for så lille et beløb. Det er jo ikke rimeligt i et samfund, der er så rigt, som vores er.